

La Veu de Tortosa

SETMANARI REGIONALISTE

Any 2.^{on}

Tortosa, 21 Octubre de 1900

Núm. 47

LO DE LLEYDA

¡A fora! ¡A fora!.....

Aquest es lo crit que surt avuy del cor de tots los fills de la provincia de Lleyda. La conducta del actual Governador es tan desatentada que no hi ha qui la resisteixi.

No es ja contra 'ls catalanistes, no es ja contra 'ls que canten *Els Segadors*, lo rigorisme empleat per aqueix modern *terror de os mares*, es contra tots los fills d' aquella volguda regió; es contra tots los que parlen en llengua catalana, tan si son catalanistes com si no ho son.

¿Pot lo Govern tolerar un moment més la inculcació d' *odi de rasses* entre 'ls mateixos fills de la nació espanyola?

¿Aquesta es la cordialitat predicada als esglahons del Trono?

Aixó no pot seguir; aixó es necessari que s' acabi.

Es hora ja que 's rellevi al senyor Martos, fentli compendre que sobre'l cap d' un Governador civil está 'l dret individual, están les garanties constitucionals, está 'l dret d' associació y les lleys del Estat qu' amporen al home de bé y castiguen al infelis que tan desafortadament atenta contra 'l dret d' un poble que més noblement devia cobejar.

La conducta observada darrerament pel Sr. Martos ab los directors de tres diaris lleydetans posa 'ls cabells de punta y ens demostra que l' odi va creixent; que 'l Sr. Governador no sab lo que vol y qu' avuy es un gros perill viurer a n' aquella provincia desgraciada.

Nosaltres creyém que la terrorífica campanya del Sr. Martos no es més qu' un recurs nou pera envanirse devant dels que combaten lo catalanisme, sense pensar que la mitat d' aquets, per no dir tots, se desfán contra nostre programa politich porque 'n ell hi figura la ruina dels xerrayres y la mort de tota aqueixa córrua d' homes que sobressurten dels demás á copia d' infamies, prevaricacions, robos y xanxullos.

Fins un diari militar de Madrid, d' aqueixos que 'ns han a'entat per' anar á la guerra y que l' han combatuda després, alaba avuy la conducta del Sr. Martos com abans ha elogiat á Generals que deuen los seus entorxats y la seva carrera á una *sublevació* més ó menos.

Lo catalanisme no ha combatut may á Isabel II, ni á la República, ni á Amadeo, ni á Alfons XII, ni á la magnánima Reyna Regent. Los defensors de nostre programa, soferts, y ab un patriotisme digne d' exemple, sols han volgut l' engrandiment de la patria y per sa defensa han lluytat ab valentia sense haver destronat may á ningú. Aquestos son los homes del regionalisme; aquestos son los que poden envanirse ab la qualificació de patricis honrats y lleals, ja que de son cor sols ha brollat lo sentiment de la patria, y 'l respecte més profund al Jefe del Estat nostre.

Reflexione 'l Sr. Silvela, reflexione 'l Govern en pés. Es hora que s' acabin aquestos convencionalismes asquerosos, que, no sols denigren la dignitat de nostra malmesa patria, sinó que duhen al pahis á la bancarrota, á la perdició, á la ruina y al escándol.

No es ja sols lo crit dels catalanistes lo que retruny per totes les encontrades de Lleyda. Es lo pahis en massa; lliberals y conservadors, carlins y republicans, los que s' ofegan baix lo jou despótic imposat per aquell funcionari, hasta 'l punt de que uns y altres fent cas omis de les tan pregoades *conquestes de la llibertat* demanen la supressió de les garanties constitucionals pera poguer respirar un poch baix, la pera 'n' ells, avuy, falaguera justicia militar.

La conducta del Sr. Martos es desatentada y altament contraria al benestar d' un poble; perxó no es d' estranyar que tothom ab veu potent cride sense parar:

¡A fora! ¡A fora!

Aquest es avuy lo crit suprem de tots los lleydetans, aquesta es la legitima aspiració de tot un poble.

Francesch Mestre y Noè.
Tortosa, Octubre, de 1900.

COLABORACIÓ DE «LA VEU DE TORTOSA»

ELS CANTS POPULARS

Cantéu, cantéu vóstres cançons,
rossinyóls de la Terra Catalana.
(Mr. Carsalade del Pont, á Nuria).

Aixis, com estudiant y esbrinant els períodes de decadéncia y esplendor de la literatura d' un poble, s' esdevé al coneixement del carácter d' aqueix mateix poble; aixis també, estudiant la música d' un poble, com son els seus cants populars, s' arriba á conèixer l' esperit què batèga en el mateix poble. Aqueixa es una lley certa y segura què s' observa en tots aquells pobles què gaudéixer de personalitat pròpia y, per só, á Catalunya, que es una verdadera y perfecta nacionalitat, hi trobém què 'ls cants populars mostren ben bé l' esperit de la nostra gent, y, aixis, respiran un flayre per cert del tot diferent dels cants de les demás nacionalitats què actualment forman l' Estat Espanyol.

El cant nostre, pur y indigena, trasllueix en totes les seves notes y en totes les seves lleteres el carácter neta-ment catalá. No n' hi trobaréu pas de *petaneras* ni de tots aquells cants tan aflamencats pròpis d' altres térrers; el cant de casa nostra es suau, senzill y enlayrat, y rublert d' esperit tan mascle, que lo mateix rémou els sentiments més dolços del amor téndre com revifa l' entusiasme del fòch patri; fins les cançons més insignificants no son pas gens despreciables, ans al contrari: son dignes de tota la estimació perquè revelan un carácter senzill, tan senzill com el caracter del poble què les canta; y ensemps d'esser tan senzilles son tan pràctiques, què no 'n trobaréu cap què solzament canti notes sense cantar la expressió d' un sentiment d' amor, d' anyorança ó bé 'l plany de ses desfetes ó de la alegria de ses glòries: totes cantan aquell lema Patria, Fides, Amor, y per có totes enlayran l' esperit cap al Cèl, què es el bell fi del veritable cant.

Y lo mateix què dièm del cant ho podém dir de la himnologia dels nòs-

tres trovadors, puix, què 'l cant, pera què sia tal còm ha d'esser, sempre deü remercar l'esperit de la lletra què 's canta, perquè, aixis còm el cant és la expressió del estat del anim, la lletra ho es dels sentiments del còr què mouhen á la pènça; y aqueixos sentiments dels nostres cants els veyém molt ben adequats á l'esperit nacional de Catalunya, y be podem dir que tots tenen per basa y fonament, á més, á més de la seva senzillesa y fi practich, un fi enlayrat, aixó és: no s'arrossegan pèl fanch de les concupiscencies, ni s'inspiran en un amor xòrch de mesquines passions, sinó en un amor sublim què talment apareix celestial, y bóy ho és, perquè si 'l cant de la nóstra terra enlayra l'esperit cap al Cèl, la lletra de les nostres rondayes s'hi inspira.

Mes, si les cançons de la nostra antigor ens móstran la purésa de les costums, del caràcter y tot el modo de ser de la nacionalitat catalana què 'n aquell temps tan sortós ella sola 's governava, els cants populars d'avuy dia 'ns móstran la corrupció del nostre caràcter y 'l degenerament del esperit nacional catalá. Y no pót ser d'altra manera; perquè quan el cós del organisme nacional d'un poble s'estrefa y 's malmet, els elements peculiars d'eix cós nacional han de sofrir, qui més qui ménys, la mateixa dissort, adulterantse y corrumptentse y bóy perdent la fisonomia de llur passat. A Catalunya, còm á totes les demás nacionalitats europeas, aixis ha succehit. Perdé, Catalunya, la seva personalitat política, sufrint la influéncia estranya d'un poble que té sa manera de ser del tot contrari al nostre, y, pléret á pléret, els constituyents del nacionalisme catalá devallaren pèr una evolució la més degeneradora: l'art, les cançons populars, la llengua patria, el gén, les costums el caràcter y tots els demás membres nacionals defalliren y s'adulteraren empenynts pèr una influéncia exòtica y afalagats pèr un esperit d'innovació, signe de degenerament, què ményspreuha lo de casa y s'apròpia lo de fóra.

Per xó prou y massa hém vist y tots els dies veyém còm eixa torrentada de cants de *género chico* inondan les nostres afras, de la mateixa manera que les alenades xardoroses y pestilentes d'un mal vent s'escampan arréu, colltorcent les plantes séquives d'un camp assedegat. Mes no las ovirém pas esdevenir de generació en generació eixes cançons axòtiques: passen còm les alenades xardoroses del mal vent què mustiga la planta sense matarla; y 'despres de passarne unes ne passen unes altres y de cap ne resta ni la més petita penyora de llurs petjades. En cambi, les qu'han nascut al escalf de les nostres llars no

moriran pas: podran estraferse y pèrre la boniquesa ab què les enriqueren els nostres avis; aixó és: podran mustigarse, pró morir de sóca y arrèl, may; porque lo què es espontani á un poble sempre hi viu, y lo què li es fictici, sigui de la manera què 's vulgui, hi passa pera no tornarhi may més.

Catalunya, què per espay de més d'un ségle visqué arrossegada ab la mateixa dissort què 'ls demás pobles del Estat Espanyol, no 'ns mostrá ni una guspira de vida nacional de la seva literatura, del seu art, del seu cant ni de rés: vivia còm á morta y còm á morta no donava senyals de propia existencia. Mes, aixis còm el peregrí en sa llarga carrera despres de fer via cósta avall deü fer via cósta amunt, aixis també, Catalunya, despres de baixar gayre be fins al abim de la fossa, començá á pujar cap al cim de sa gloria, redressant son esperit nacional y enlayrant pèr tot arréu el crit de renaixença. Y aqueix xamós renaixement esbotzá sa ferma brotada xuclán la sava dels trovadors de la nóstra literatura y dels cantayres de les nostres rondayes. L'Aribau, nostre gran Aribau, fóu el primer qui aixecant un clam á la Patria, desvetllá l'esclat de mil y mil véus que fan córo al hermós himne de la renaixença nacional; y en Clavé, fóu el qui ab sos harmoniosos cants acoblá als fills de Catalunya pera canturejar les glories oblidades de la Terra. Y, desde 'l primer moment, la obra del immortal Clavé va fer son avéns, propagantse per tot arréu, còm les roses en un camp de blat pèl més de Maig.

Aqui es, dónchs hont començá el verdader renaixement del cant nacional de Catalunya, què no ha d'acabar pas fins á treure de casa nóstra eixos cants exòtics, plens de sensualisme y què per comptes d'enlayrar l'esperit cap al Cèl l'arrossegan en les passions brutals consecadores de la vida. La obra d'en Clavé es, sens dubte, una de les óbres què poden contribuir més al desvetllament del nostre esperit nacional, perquè, en Clavé, inconscienment, vá trevallar pera refer un poble decandit, puix, ell, ab sos córos vá fer Rel·ligió y Patria; vá fer rel·ligió, perquè aquelles masses d'homes qu'entretenia y 'ls espiritualisava ab les harmonies dels seus cants, els arrencava dels braços del llot del vici y del degenerament: y feu Patria, porque tot fentlos cantar les cançons senzilles de la Terra, els hi feya aymar y coneixer, y ensemps, aborrrir els cants aflamencats que de les terres ponentines ens aclaparan. Tot aixó, Clavé, ho feu inconscienment, pró sia còm vullga, la obra seva és y será sempre una arma poderossissima què, ben manejada,

pót contrarrestrar la empenta del sensualisme fastigós que tan propagan eixes cançons de *género chico*. Aixis ho debia entendre Mr. Carsalade del Pont, estimadíssim Bisbe de Perpinyá, quan allá á Nuria vá sentirse emocionat per les canturies dels coristes del Orfeó Camdevanovoli, dient-loshi: cantéu, cantéu vóstres cançons rossinyols de la terra catalana, perquè 'ls vóstres cants són un ferm mur pera deturar la escumosa rinda del sensualisme que 'ns vé del Centre. Y si 'l Bisbe de Perpinyá va sentirse inspirat al devant del Orfeó Camdevanovoli ¿quina no fóra la seva emoció si ovirés els nombrosos claps de barretines què per tots els indrets de la terra catalana enlayran les nostres cançons? Verdaderament, al meditar la gran obra d'en Clavé, un hi ha de veure la má poderosa de Deu, què essent el qui enfonza ó alça als pobles, volgué desvetllar l'ensopiment de Catalunya mitjansant el cant de sos planys què li ensenyan les glories de son passat y les fites de son esdevenidor.

Molta y gran es la empenta què podria donar la institució de córos á Catalunya al actual renaixement nacionalista, pró, aixó hauria d'esser no seguint les petjades de son fundador inconscient, sinó adestrantse y perfeccionantse á les necessitats modernes del cant. Una próba de lo molt què podrian fer, es la institució del «Orfeó Catalá» el capdalt entre tots els de Catalunya; no té cap ni fi el bé qu'ha réportat al veritable cant de la terra y á la propagació del ideal veritable de la Patria; pèr tot arréu allá hont ha deixat ohir sos cants, la llavor hi ha fructificat còm el grá de mostassa. Molt dona, dónchs, què pensar y què fer, eixa institució tan catalana, á tots aquells que trevallém pera reidificar el casal de la Patria; per ço de tot còr voldriam què la obra d'en Clavé, tréncant els motllos vells y rutinaris, avansés pèl camí del veritable cant de la Terra, y 'ls seus cants, ofeguessin á tota aqueixa brutícia de fóra què no es cant ni rés: solzament respiran la afeminació d'un poble què 's móra d'inacció. Mes, Catalunya, què, grat sia Deu, es un poble viu, què pensa y trevalla, no deü pas seguir la mateixa dissort, sinó qu'ha d'enxorçar totès ses forces pera reivindicar la seva personalitat nacional. Y aixó ho logarém, el dia en què 'l himne dels nostres cants populars ressonin en la boca de tots els fills de Catalunya, dónchs, allavors, ja haurá arribat el jór de sentir bategar dintre nostres córs l'esperit veritable de la Terra, què 'ns farà entonar la *Aleluia* de la nóstra *Resurrecció Nacional*.

Jordi Jordá.

Tarragona, Octubre de 1900.

Estreno de «Euda d' Uriach»

Lo dimecres s' estrenà á Barcelona en lo teatro de Novetats la ópera *Euda d' Uriach*, lletra de D. Angel Guimerá y música del mestre Vives, trovantse la sala plena de gom á gom. Al comensar la representació se tingué de tancar la taquilla per haverse despatxat totes las antradas y localitats. Aixó ocasioná que molts dels tocatardans se quedessin al carrer formán números grupu que quedá estacionat devant del teatro per espay de molt temps.

La obra tingué un éxit grandíós essent cridat lo mestre Vives al finalisar los actes. Després del segon lo públich emocionat pel drama no 's pogué contenir de fer una manifestació grossa de simpatia envers nostre estimat company senyor Guimerá que 's trobava en un dels palcos baixos. Desde aquell moment se veje obligat á passar per la escenari y compartir los aplausos ab lo mestre Vives.

Al final de la representació tingueren de sortir tots dos una infinitat de vegadas.

Lo avansat de l' hora no 'ns permet parlar més estensament d' aquest estreno, lo que farém en altra edició. Per avuy sols, debém afegir que 'ls artistas encarregats de la interpretació treballarent ab molt bona voluntat, mereixent esser aplaudits y tanbé cridats ab los autors al escenari.

* *

FRAGMENTS

De l' opera «Euda d' Uriach»

BALADA DE SEVERÍ

Treu lo cap en finestra
la donzella d' Uriach:
passava 'l comte jove,
s' han vist y s' han aymat.

—Lo vostre cor, donzella,
fós destre en lo volar!
—Si es destre ó si no es destre
mon pare os ho dirá.

—Ay Euda, filla meva,
¿de qué sospiréu tant?
—Ay pare, lo meu pare,
que 'l cor lo tinch malalt!

—Lo vostre cor, ma filla,
fa temps que l' he donat,
y ab lo senyor de Argola
vos heu d' enmaridar.—

En Roger nostre comte
ja al d' Argola ha trobat:
si espurnan las espasas,
molt més los seus esguarts.

—Que ab Euda hi va la vida!
—Que ab ella 'l cel hi va! —
Ja 'l d' Argola es en terra:
Deu l' hagi perdonat!

Mes, ay, que 'l comte jove
del mort no 'n gaudirá,
que á un castell la donzella
son pare l' ha tancat,

Y en lletres que li envía
la donzella d' Uriach
li diu al comte jove
que may se l' ha estimat.

En Roger d' aquell día ..

quina por sos basalls!
Puig tot ho mata y crema
com si boig fos tornat.

Fins que un día son pare
del castell lo llensá:
—No tornis més!—li crida.
Y ell may més ha tornat.

BRINDIS

ROGER.

Per vos y eixa donzella
qu' he vist com una estrella,
y ha fugit...
deixant per tot; enlayre
perfúm de dolsa flayre
que omple 'l pit.

Que trobi la ventura
á dintre la clausura
lo cor seu;
que sia sa esperansa
gosar de benhauransa
vora Deu.

Mes, ay, que si es fugida
la pau de nostra vida,
oh dissort!
no hi val la vida nova,
qu' al monastir no 's troba,
ni en la mort!

TIBALT

Per vos y perque ofegui
tota dolor qui begui
d' aquest vi.
Perque 'l mal temps se fonga,
y Deu, ó 'l diable 'ns donga
bon camí.

Per dar á ma germana
la celda que demana
sa dolor;
y veure sa clausura
tornada en sepultura
per son cor.

CANTS DELS CREUHATS

CHOR DE DONAS

Bressava á mon fill, bressava...
«La non non, fillet del cor»
y per Jesús lo deixava;
y qui sab si es sol y 's mor.
«La non non!...» Verge María,
gardeulo de tot perill;
esteuse ab ell nit y dia,
com jo estich ab vostre fill!

CHOR D' HOMES

Reposém, reposém,
dormím, y somiém.
Qui somnia endavant lo cel adora.
qui somnia endarrera es que s' anyora.
Dormím, somniém...
després caminarém.

CHOR DE CREUHATS

Val més, més val día y nit
de fam y de fret penar;
que á la terra hont hem sortit
girarhi 'is ulls per tornar.
De Deu serém més aprop
quan més lluny del món siguém;
que la escala de Jacop
té 'ls peus á Jerusalem.

Angel Guimerá.

LO GOBERNADOR CIVIL Y LA PREMPSA DE LLEYDA

Fa poch dies ocorregué un lamentable fet en el Govern Civil del que 'l *Diari de*

Lleyda ne fá la següent resenya. Preferím copiarla literalment pera que no cambie lo sentit de la mateixa. Diu aixís:

«Jamás hubiéramos creído que había en España, ni hubiera habido en las colonias que fueron de España, una autoridad capaz de portarse ni aun con el criminal más abyecto como se portó ayer el Gobernador civil señor Martos con los directores de los periódicos diarios de la localidad.

Los tres acudieron al Gobierno civil llamados de órden del Gobernador, con el objeto, á juzgar por las explicaciones que empezó á darles el secretario señor Blin, de reconvenirles por la.... ¡HOSTILIDAD! (hostilidad que no pocos han calificado de excesiva mancedumbre) por la hostilidad que *El País*, *El Palleresa* y el *Diario* no se cansan de demostrar, según Blin, al Sr. Martos.

Estábase debatiendo este punto cuando de improviso entró en la habitación el Sr. Martos y tomando la palabra con una vehemencia é iracundia de la cual no es posible que llegue á formarse idea quien no haya sido testigo presencial de aquella terrorífica escena, empezó á maltratarles uno á uno y en colectividad, agotando contra los Sres. Sol y Simón todos los epítetos denigrativos del vocabulario.

No hemos de estampar en el periódico ninguno de esos epítetos, que solo queremos conservar en la memoria el tiempo necesario para pedir cuenta de ellos á su autor ante los Tribunales de Justicia mediante la oportuna querrela si procede en derecho, como nosotros creemos.

Claro es que esta ecena, en la cual uno de los directores hubo de oír refiriéndolas á su persona las palabras *desafío* y *andar á tiros*, y á otro que no pudiendo tenerse en pié tanto rato y con semejante borrasca y pedía permiso para sentarse se le convidó á hacerlo, como lo hizo, en el suelo, será bastante á justificar la resolución que hemos adoptado de no acudir ya más al Gobierno civil mientras sea gobernador el Sr. Martos, aunque éste, echando abajo el principio de la libertad individual cumpla su amenaza de mandarnos á la cárcel cuando nos cite y no acudamos.

Y ya que los conservadores de aquí oyen las quejas de Lérida como quien oye llover, por si la sección de prensa del Ministerio de la Governación se fija, que no es probable, en ésta que nosotros hacemos, rogámosle que tenga la caridad de trasladarla al Ministro de la Governación, con súplica de que si por mal entendidos prestigios de la autoridad se quiere á todo trance conservar en su puesto al Sr. Martos, mitigue á lo menos el Gobierno nuestra mala-ventura suspendiendo las garantías constitucionales, á fin de que siquiera en parte, ya que no puede ser en todo, dependamos de otra autoridad más humana, que, como lo sabemos por reciente experiencia, no nos ha de dar ni nosotros á ella ningún género de disgustos.

Ab aquest motiu creyém que seria molt oportú que 'ls fills de Lleyda procuressin la reimpressió (*corregida y aumentada*) del notable llibre, que, baix lo titol de *Páginas que se le olvidaron á Cervantes*, escrigué 'l senyor Montalvo.

No hi ha remey.

Als *hidalgos* se 'ls deu tractar ab veritable hidalguía.

GARBELLADURAS

S' ha aplassat á Barcelona la suspensió de concejals perque 'l Govern no troba á ningú que vulga sustituirlos.

NOTICIES

Si el senyor Silvela vol, nosaltres li enviarem una llista ben llerga. En lo ben entés que podria triar á dreta y esquerra.

Aquí... també tothom se baralla per no serho...! Son cárrechs tat pesats!....

* *

Lo senyor Silvela confia 'l nostre pervindre anant á l' Africa.

No cal anarhi pera engrandirnos.

Ab un altre enterro com lo de 'n Dominguin estarà l' Africa aquí.

* *

En vista de les dificultats de caracter oficial que s' han presentat pera qu' el Orfeo Catalá vagi á Paris, la Junta d' aquesta munió de cantors ha escrit á la empresa del teatro de la Gran Opera dihentli que per ara no poden anarhi.

Si jo fos Govern més por tindria als cants del *Antequerano* qu' als del Orfeo.

Cuidado con los catalans de Castilla..... y lo desafinats que canten...

Per' aixó aixorden tant.

* *

A la societat coral *Eco de Catalunya* se li ha imposat una multa de 250 pessetes per haver cantat *Els Segadors* á Manresa.

Vaja, es un gust que no resulta molt car.

Més mal lliurat se 'n va sortir lo pobre Capellá del fossar de Madrid lo dia del enterro de 'n Dominguin.

* *

Acaba de publicarse á Londres un mapa d' Espanya, que segurament no coneixerán los espanyols, si 'l vegessin.

En éll apareix la regió andalusa baix la denominació de *Andalusia Inglesa*.

De sobra sabem que las poderosas companyias británicas s' han apoderat d' aquella regió y la asplotan en totas direccions, creuant líneas de ferro-carrils nous, y extenent sas relacions comercials.

Es inútil acudir á nostres Governs pera que remedihi aquestas llivertats que la poderosa Albión se permet.

A nosaltres no 'ns ha extranyat, perque recent lo triomf dels imperialistas que capitaneja Mr. Chamberlain, y conegudas las ideas del ministre de las Colonias inglés, es més natural que hagi posat ja sos ulls d' águila en la rica terra andalusa.

Peró, en fi, ha decidarnos la atenció que ab armas tan novísimas se pretengui conquistarnos. Per lo vist Espanya ja es fruyta madura, promte á caure del arbre. No necesita grans esforços sa conquista.

¡Una carta geográfica y un llápis bastan als inglesos pera desmenbrar nostre territori!

Y ja tenen fins títol, que es lo que últim se posa á las comedies quan están completament acabadas:

¡Andalusia Inglesa!

¡Sa veu lo senyor Gobernador de Lleyda si n' hi ha de feyna per fé!

Y feyna de la bona, que 'n lo demás s' hi guanyará poch la vida y alcansará trist renom.....

Canya-Verda.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge, dia 21, Santa Sabina.—Dilluns, 22, Santa María Salomé.—Dimars, 23, San Pere Pascual.—Dimecres, 24, San Rafel Arcángel.—Dijous, 25, San Crispi.—Divendres, 26, San Evaristo.—Dissapte, 27, San Vicens.

Nostre company, lo tant notable com inspirat artista En Anton Serveto, está pintant la cúpula del ermitori de Nostra Senyora de la Providencia, conegut vulgarment per Mitj-Camí, quina composició representa la Coronació de la Verge ab sos distints atributs.

Dins de pochos dies comensará á dibuixar els entrepanys laterals del presbiteri, ahont hi ha de figurar una professó antiga de principis del sigle XVIII y un quadro alegórich que recordi algun dels molts miracles de la venerada Verge.

Les figures de l' anomenada cupula acusen una valentia que contrasta admirablement; puig el dibuix y la tonalitat s' agermanen d' una manera tant correcta y vigorosa, que 'ns recorden les hermoses composicions del insigne Joan de Joanes.

La obra del senyor Serveto se fa digna de l' admiració més profunda.

Quatre parellas del bou de Vinarós y quatre de San Carlos de la Rápita favorecudes tot lo dia del últim dilluns per vent N. prósper, tingueren que arribar al caure de la tarde á la platja de la Ametlla per haver volat al S. aquell, bufant ab alguna intensitat.

La venta del peix los hi valgué en aquell poble *nou centes trenta cinch pessetes*, quantitat que cobraren immediatament, tornant després á la mar.

En lo concurs de bandes militars de Saragosa ha obtingut lo primer premi la del Regiment de Luchana.

Lo segon ha sigut concedit á la de Albuera y 'l tercer á la del Infant.

La distingida senyora esposa de nostre benvolgut amic D. Reynaldo Brea ha donat á llum una hermosa nena, seguint mare y filla en bon estat de salut.

Felicitem als senyors de Brea per aquest felis aconteixement.

Ha sigut denunciat lo darrer número de nostre valent confrare *La Veu del Segre* de Lleyda.

Sentim l' entrebanch y desitjem bona sort á nostre volgut company.

Lo dimars passat se vegé en l' Audiencia de Barcelona, la vista de la causa que se seguía contra nostre distingit amic y company de causa, l' il·lustrat Advocat en Jaume Maspons y Camarasa, per haver publicat en lo valent setmanari *La Veu del Vallés*, un article titulat «L' arribada del Bisbe».

La pena que demanava 'l fiscal pera 'l nostre benvolgut amic, era de quatre anys de desterro á més de 50 kilómetros, 250 pessetas de multa y pago de la meytat de les costes.

Després de deliberar els senyors que formaven lo jurat, se dictá sentencia absoluta pera 'l senyor Maspons.

Rebi ab tal motiu nostre estimat amic, la més entusiasta felicitació y Deu fassi que tardi á ensopegar ab los que d' una palla 'n veuen una viga.

Hem tingut lo gust d' admirar uns cartellets, artísticament dibuixats pel notable pintor senyor Casas, y que representen al tan conegut com distingit company en

Pere Romeu, hostalé del acreditat establiment titulat IV Gats, de Barcelona, qual figura apareix asseguda al darrere 'l mostrador de dit establiment, situat al carré de Montesión, ahont s' hi serveix menjar y veure á totes hores.

Nostra felicitació al artista y al distingit hostalé.

Lo senyor Bisbe de Barcelona ha prohibit y comdempnat la lectura del *Cosmopolita*, diari continuador del *Urbion*.

Prengue nota d' aixó *La Epoca*, de Madrid, puig si repassa la seva col·lecció trobará entre la respectable *Asociacion del Clero español* varios individuos redactors d' aquets periodichs, que 'n llur dia felicitaran al senyor Silvela, protestant de la Pastoral del venerable Prelat de Barcelona.

Ha sigut sobressehida la causa instruhida contra lo digne Alcalde de Reus don Pau Font de Rubinat, ab motiu dels incidents ocorreguts á la estació de Reus no fá pas gayre temps.

Ens alegrém moltíssim.

Aquesta setmana s' han exposat en los aparadors de la estamperia de nostre estimat amic D. Felip Navarro, una bona colecció de Coronas de totas clases pera el 'l dia de difunts, destacantse, en totes elles, profució de detalls artístichs combinats ab tanta elegancia com severitat.

La familia del tan eminent com malaguanyat pintor tortosí Anton Casanova y Estorach, en resposta á una carta que 'ls dirigi l' Alcalde de Tortosa, ha contestat que donarán pera 'l Museu d' aquesta ciutat uns dels quadros pintats per son germá.

Molt ens plau aquest acte de desprendiment y molt mes lo poder comptar entre les notables obres d' insignes compatricis ab una composició d' aquell artista genial, veritable gloria del nom del art.

Rebí sa distingida familia nostra coral enhorabona.

La senyora Viuda del General Cabrera ha renunciat á favor de la nació la paga que 'l Govern li havia concedit anys enrrera.

En nom de la Reyna Regent se li han donat les gracias de Real Ordre.

Los preus de las especies més corrents á n' aquesta plassa, son els següents:

Civada, de 9 á 10 pesetas el quartá; blat de moro, de 10 á 11 idem idem; favas, de 15 á 16 idem idem; garrofas novas, de 4 á 4'50 pessetas el quintá; farina superior, á 5 pessetas l' arroba; sagó, á 3'75 pessetas quartá.

Lo próxim mes de Novembre publicarà Sa Santitat lo Para una enciclica, en la que demostrará que la democracia es compatible ab lo Catolicisme.

Los fabricants de farinas y comerciants en cereals de Barcelona, se troban molt animats devant las favorables impressions que han rebut d' Orient respecte á la obertura de nous mercats pera dits productes.